

Likabehandlingsplan för Bergs gymnasium

Information om hur skolan arbetar när det gäller mobbning,
diskriminering och kränkande behandling.

Senast ändrad: 2009-01-19

Likabehandlingsplan för Bergs Gymnasium

Enligt Skolverkets riktlinjer ska en likabehandlingsplan (vidare kallad LBP) "syfta till att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling".

Riksdagen har beslutat att diskriminering är förbjuden i förskolan, skolan och vuxenutbildningen. Denna lag säkerställer ett lagligt skydd mot all kränkande behandling, inklusive mobbning och omfattar all verksamhet som beskrivs i skollagen. Det är utifrån detta som verksamheterna ska bedriva ett aktivt och målinriktat arbete för att förhindra och motverka alla former av kränkande behandling.

Mänskliga rättigheter är inte en åsiktsfråga utan just en rättighet.

Begrepp

Vi börjar med att skilja på begreppen mobbning och kränkande behandling. Bergs gymnasium har en antimobbningsplan som skolan arbetar enligt vid mobbningsfall. LBP är till för att alla ska leva efter den och även veta att det är olagligt att kränka och trakassera. Här ingår naturligtvis även mobbning.

Mobbning: om en person upprepade gånger, och under viss tid, blir utsatt för negativa handlingar från en eller flera personer. En negativ handling är det när någon tillfogar en annan person skada eller obehag. Sådana handlingar kan utföras verbalt, vid fysisk kontakt, genom att skada någons personliga egendom eller indirekt genom utfrysning och isolering. (Olweus, 1998:4).

Kränkande behandling handlar om enskilda händelser och kan vara:

- Fysiska: t ex att bli utsatt för slag och knuffar
- Verbala: t ex att bli hotad eller kallad hora eller bög eller liknande
- Psykosociala: t ex att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning
- Text- och bildburna: t ex klotter, brev, lappar, e-post, sms och mms

Kränkande behandling kan, liksom mobbning, äga rum i alla miljöer och utföras av en eller flera personer, mot en eller flera personer. Begrepp som omfattas av kränkande behandling (mobbning ingår ju även här):

- Diskriminering: ett övergripande begrepp för negativ och därmed kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån olika grunder såsom kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. Diskriminering används också som begrepp i fall där samhällsinstitutioner genom t ex sina strukturer och arbetssätt upplevs som kränkande. Diskriminering och kränkande behandling bygger ofta på fördomar.
- Sexuella trakasserier: avser kränkningar grundade på kön eller som anspelar på sexualitet.
- Rasism: bygger på föreställningen om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper som mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

- Främlingsfientlighet: avser motvilja mot grupper. Denna motvilja definieras såsom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässigt karakteristiska.
- Homofobi: avser motvilja mot eller förakt för homo- eller bisexualitet och homo- eller bisexuella personer.

Vid rekrytering och antagning av elever vid Bergs gymnasium krävs att ingen diskriminering får ske. Samma sak gäller vid betyg, examination, undervisning, schemaläggning och introduktionsveckan.

Exempel:

- Vid schemaläggning bör hänsyn, i möjligaste mån, tas till elever som av religiösa skäl inte har möjlighet att delta i undervisning eller avlägga prov på vissa religiösa helgdagar.
- Hinner elever med funktionshinder förflytta sig mellan klassrummen?

För undervisning gäller t ex:

- Kan vissa läromedel uppfattas som kränkande?
- Hur kan man föra en kritisk och konstruktiv diskussion kring den aktuella litteraturen?
- Förmedlar läromedlen en stereotyp bild av vissa invandrargrupper och/eller religioner?
- Synliggör litteraturen homo- och bisexuella personer på ett naturligt sätt?
- Ger litteraturen en stereotyp och normgivande bild av t ex människor med funktionshinder?
- Kan exemplen som används under lektionerna varieras så att de inte osökt förmedlar en stereotyp och normgivande bild?
- Hur ser könsfördelningen ut bland dem som bjuds in till skolan som externa föreläsare?
- Tillämpas genusperspektiv i undervisningen?

Vision

Skolan bedriver ett målinriktat arbete för att främja elevernas lika rättigheter samt att motverka diskriminering och annan kränkande behandling.

Bergs gymnasiums policy för detta är att inga former av kränkande behandling får förekomma mellan de som vistas i skolans lokaler och på skolområdet. Detta inkluderar all personal och alla elever.

Arbetet pågår kontinuerligt med förankring i personalgruppen genom gemensamma pedagogiska träffar och i elevgruppen genom elevrådet.

Två klasspolare per klass kommer under hösten -09 att utses och tillsammans få utbildning och bilda ett team med representanter ur personalgruppen.

Det är viktigt att det finns fler än en vuxenrepresentant i teamet, då det alltid ska finnas någon tillgänglig i skolan - upptäckta fall måste behandlas direkt.

Mål

Målet med likabehandlingsarbetet på Bergs gymnasium är att göra alla i verksamheten medvetna om lagen mot kränkande behandling samt göra regelbundna uppföljningar som visar att planen följs.

Vid varje terminsstart och slut ska planen gås igenom med all personal och med alla elever. Ett verktyg för att nå målet i arbetet mot kränkande behandling ska LBP därför uppdateras och skolan tvingas till en nulägesanalys.

Nulägesanalysen ska fungera som ett delmål där skolan kartlägger om diskriminering och kränkande behandling förekommer.

Arbetet kommer fortgå med förankring i teamet och gymnasierådet och därefter i alla elevgrupper genom diskussioner, värderingsövningar och integrering av ämnet som en naturlig del i skolans

övriga arbete. Föräldrar ska involveras i LBP så att även de kan vara en hjälp i arbetet att upptäcka kränkande behandling. Dvs upptäcker de något hemma, ska de rapportera tillbaka till skolan. Teamet ska i början av varje termin upprätta en handlingsplan för vilka åtgärder som ska genomföras under läsåret.

Utvärdering

Arbetet med skolans LBP ska årligen följas upp och eventuellt ska en revidering av planen göras. För att hålla LBP levande ska resultatet av den föregående utvärderingen beaktas vid revideringen. Även om inga ändringar görs, ska LBP gås igenom vid varje läsårsstart och nya handlingsplaner arbetas fram, genom kontinuerliga möten och uppföljningar.

Att upptäcka

Åtgärder i likabehandlingsarbetet börjar när kränkningar upptäcks. Upptäckt sker genom misstanke, kartläggning och kontinuerliga samtal. Kränkningar kan även upptäckas genom fördrakontakt. Det är viktigt att uppmärksamma all information som kommer in angående kränkningar, eftersom olika individer upplever saker på olika sätt.

Bergs gymnasium har små lokaler, vilket gör att personal finns tillgänglig överallt i och utanför klassrummen. På raster och i omklädningsrummen är det kamratstödjarna som spelar en viktig roll i att upptäcka kränkningar.

Kränkningar kan anmälas anonymt av elever, men inte av vuxna, till någon vuxenrepresentant i teamet för att komma till en slutsats om att gå vidare med informationen. Rektor kontaktas alltid. Alla i skolan ska vara uppmärksamma om de upptäcker diskriminering eller annan kränkande behandling.

Det gäller att alla är lyhörda kring liknande situationer:

- Finns det en jargong bland elever eller lärare som vissa elever och lärare upplever som kränkande?
- Hur ser elevers frånvaro ut och vad beror den på?
- Krävs specifika åtgärder för att göra studiemiljön tillgänglig för alla elever?
- Behöver ordningsreglerna ses över för att det ska vara möjligt för eleverna att bära religiösa attribut såsom kors, huvudduk och turban med tanke på de rättigheter som diskrimineringslagstiftningen ger?

Utredning

Vid upptäckt av kränkande behandling eller diskriminering ska teamet omedelbart kontaktas. Därefter belyses vad som inträffat och en utredning görs med alla inblandade, både den/de som blivit utsatt och den/de som påstås ha utövat kränkningarna.

Utredningens omfattning anpassas efter det enskilda fallet. Utredningen leds av teamets huvudrepresentanter, som ska dokumentera det hela. Rektor ska alltid informeras. Här beslutas även om anmälan till socialtjänsten ska göras.

Information samlas in för att bedöma vad fallet handlar om samt för att ha underlag för samtal. Ansvarig: Mentor.

Bedömning görs senare av en lämplig metod att använda i åtgärdsplanen. Ansvarig: Mentor. Samtal ska föras mellan lärare/mentor/rektor och personen/personerna som har varit med och mobbat/kränkt. Det måste vara tydligt att beteendet inte accepteras och att en åtgärd arbetas fram. Ansvarig: Mentor.

Åtgärder

När utredningen om det inträffade är klar ska åtgärder vidtas. Som tidigare beskrivits är det utredningens utfall som avgör vilken typ av åtgärd som blir aktuell.

Uppföljande samtal med den drabbade eleven/offret är en del i åtgärdsarbetet för att kontrollera om situationen har förändrats, om mobbarna har slutat. Uppföljningssamtal ska även ske med mobbare. Ansvarig: Mentor.

Vid grövre fall, som kan likställas med misshandel, görs polisanmälan. Ansvarig: Rektor.

Det som är olagligt i övriga samhället är olagligt också i skolan!

Kartläggning av mobbning och kränkande behandling är en del i uppföljningsarbetet.

En åtgärd som skolan arbetar med är det förebyggande arbetet mot mobbning och kränkande behandling. Tyngdpunkten ligger vid att stärka kamratrelationer och i synnerhet då klassens interna relationer. Vid varje terminsstart sker aktiviteter som främjar hälsa och kamratskap. Under terminens gång sker även elevkoll i arbetslaget där klimatet i klasserna ventileras och enskilda elevfall kan diskuteras.

Åtgärdsprogram kommer att upprättas vid särskilda behov. Alla åtgärder ska följas upp. Om situationen faller utanför skolans uppdrag kommer vidare åtgärder att beaktas utifrån Socialtjänstlagen §74.

Mätbara mål

Under skolkonferens vt -08 beslutades att mätbara mål ska upprättas i början av varje läsår.

Detta för att levandegöra handlingsplanen och för att verksamheten skall kunna utvärderas på ett tillfredsställande sätt.

Litteratur/källor:

Olweus, D. (1998), *Mobbning i skolan - vad vi vet och vad vi kan göra*, Liber, Stockholm.
www.skolverket.se

Skolans kontaktperson/er är i nuläget:

Vuxenrepresentant: Olof Vahlström
Tel. 0687-163 73

Klasspolare:

Ombudsmännens kontaktpersoner

Diskrimineringsombudsmannen
(DO)

tel: 08-120 20 700
do@do.se

Barn och elevombudet
(BEO)
tel: 08-586 080 00
beo@skolinspektionen.se

*Från 1 jan 2009 slogs DO,
HomO, HO och JämO ihop till
en myndighet (DO)*